

5. Vyjíždka a dojíždka do zaměstnání a do škol

Při sčítání lidu, domů a bytů 2011, se stejně jako v minulém sčítání zjišťovalo, kam lidé dojíždí do zaměstnání a do škol. Vyjíždka a dojíždka jsou dva pojmy, které popisují krátkodobý pohyb za prací (nebo do škol) určený směrem. Vyjíždějící jsou osoby směřující ven z určitého územního celku, dojíždějící, jsou osoby směřující dovnitř celku. Pokud budeme v této publikaci o pohybu za prací či do škol hovořit obecně, budeme používat pouze slovo dojíždka, pokud bude nutné směr nějak upřesnit, používáme pojmy vyjíždka a dojíždka. Osoby vyjíždějící do zaměstnání nebo školy jsou všechny osoby, jejichž místo pracoviště je na jiné adrese, než jejich místo obvyklého pobytu⁵. Místem pracoviště se rozumí adresa místa výkonu práce, nikoliv sídla firmy.

V minulém sčítání byla dojíždka (vyjíždka) zjišťována z místa trvalého pobytu. Porovnání údajů o dojíždce (vyjíždce) mezi sčítáními 2001 a 2011 není z tohoto důvodu metodicky srovnatelné.

Otázky týkající se dojíždky do zaměstnání vyplňovaly pouze osoby zaměstnané a žáci, studenti a učni. Studenti a učni, kteří zároveň studovali i pracovali, uváděli pouze dojíždku do školy.

Pokud osoba pracovala na stejném místě, na kterém měla místo obvyklého bydliště, není v údajích o vyjíždějících osobách zahrnuta. Osob, které měly adresu místa obvyklého pobytu shodnou s adresou místa pracoviště nebo školy, bylo v Praze 85 620, z toho převážnou většinu představovaly osoby zaměstnané (71 390 osob, tj. 83,4 %). Osoby, které často mění místo výkonu zaměstnání nebo školy uvedly „zaměstnání bez stálého pracoviště“ (38 702 osob).

Rozbor dojíždky má v případě Prahy oproti jiným krajům svá specifika. Tato kapitola poskytne pouze základní poznatky o dojíždce týkající se Prahy. Vzhledem k rozsahu této publikace zde nemůžeme poskytnout podrobnější informace o vnitroměstské dojíždce, tedy například o dojíždce mezi městskými částmi Prahy.

Faktem, který hodnocení dojíždky ztěžuje, je vysoký podíl nezjištěných odpovědí. Z celkového počtu 582 574 osob zaměstnaných v Praze, jich 189 190 nevedlo místo svého pracoviště (32,5 %). Z celkového počtu 165 617 studentů (včetně pracujících studentů a učňů, kteří uváděli dojíždku do školy, nikoliv na místo pracoviště) jich místo školy nevedlo 58 032 (35,0 %). Další poměrně početnou skupinou je skupina lidí, kteří uvedli, že pracují nebo studují v ČR, ale nevedli kde. Těch je v Praze 9 401 zaměstnaných osob a 4 189 žáků, studentů a učňů. Pokud hovoříme v textu o vyjíždějících osobách, jsou to tedy pouze osoby, které uvedly, že vyjíždí z místa svého obvyklého bydliště. Tyto osoby mohou vyjíždět na jiné místo v Praze, nebo mimo Prahu (tedy do ostatních krajů České republiky či do zahraničí).

5.1. Vyjíždka do zaměstnání a do škol

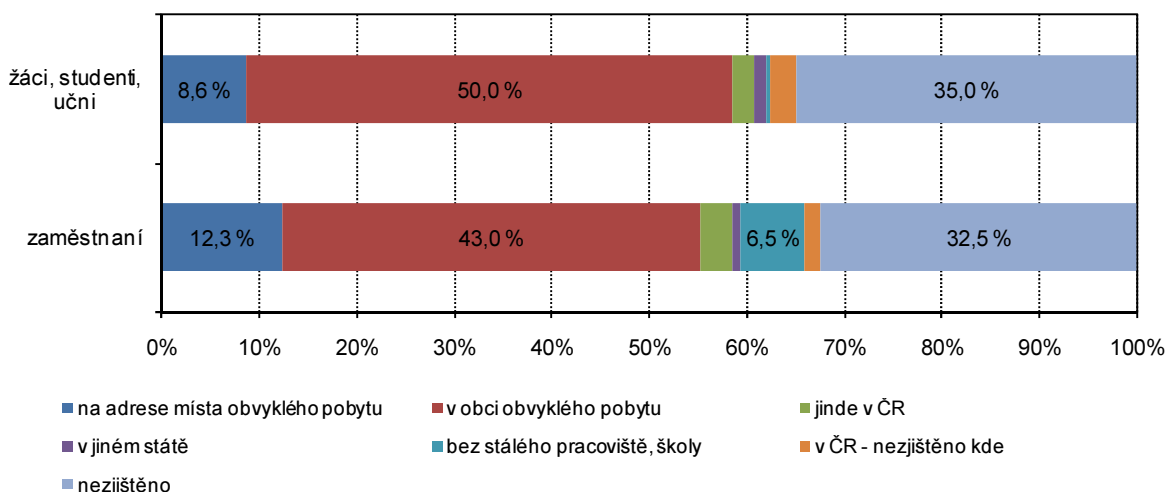
V Praze pracuje 55,2 % zaměstnaných bydlících v Praze. V jiných krajích má místo pracoviště 3,4 % zaměstnaných. 32,5 % zaměstnaných nevedlo místo svého pracoviště.

Z celkového počtu zaměstnaných (bez pracujících žáků, studentů a učňů) jich 12,3 % pracuje na adrese obvyklého pobytu a 43,0 % dojíždí za prací v rámci Prahy. V Praze tak pracuje 55,2 % zde bydlících zaměstnaných osob. Kromě vysokého podílu zaměstnaných, kteří nevedli, kam dojíždějí, je v Praze poměrně významné zastoupení zaměstnaných osob, které nemají stálé místo pracoviště (6,5 %).

Osoby, které bydlí v Praze, ale uvedly, že mají místo pracoviště na jiném místě v České republice (celkem 19 615) tvoří 3,4 % zaměstnaných. Dále celkem 4 676 osob uvedlo místo pracoviště v zahraničí.

⁵ místem obvyklého pobytu se rozumí místo, kde osoba obvykle tráví období svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod. a kde je členem konkrétní domácnosti.

Graf 5.1 Zaměstnaní ¹⁾ a žáci, studenti a učni bydlící v Praze podle místa pracoviště nebo školy

¹⁾ bez pracujících žáků, studentů a učňů

Z celkového počtu osob, které uvedly, že vyjíždějí do zaměstnání (274 568 osob) jich pouze 7,1 % vyjíždí do jiného kraje. 91,2 % pražanů vyjíždějících za práci má místo pracoviště v Praze.

V případě Prahy se setkáváme s jinou strukturou vyjíždějících osob než v úhrnu za Českou republiku. Pokud bereme Prahu jako jednu obec, z celkového počtu vyjíždějících do zaměstnání (274 568 osob), jich v rámci obce, tedy v rámci Prahy vyjíždí 250 277, tj. 91,2 %. Pro srovnání můžeme uvést situaci v celé ČR, kdy v rámci nějaké obce v ČR vyjíždí do zaměstnání pouze 44,9 % vyjíždějících zaměstnaných. Do jiného kraje vyjíždí z Prahy 7,1 % osob, v celé ČR je tento podíl 12,1 %. Podíl vyjíždějících do zahraničí je v Praze a v celé ČR shodný a dosahuje necelých 2 % vyjíždějících. Pražský trh práce tedy z převážné většiny dokáže uspokojit své obyvatele, zároveň je také velkým magnetem pro obyvatele ostatních krajů. Dojíždka a vyjíždka je vzhledem k postavení Prahy mezi ostatními obcemi prakticky nesrovnatelná. Prahu je možné porovnávat pouze s dalšími velkými městy v ČR, například s Brnem či Ostravou, případně s příměstskými okresy, se kterými jsou velká města intenzivně propojena. I když struktura nabídky (pracovní síly) i poptávky (pracovní místa) na trhu práce se v těchto městech liší, porovnání Prahy s těmito městy je vhodnější než porovnání s ostatními kraji.

Tab 5.1.1 Vyjíždějící do zaměstnání mimo Prahu

	Počet vyjíždějících z Prahy	Okresy s nejvyšším počtem vyjíždějících z Prahy					
		vyjíždějící z Prahy do:	počet vyjíždějících	vyjíždějící z Prahy do:	počet vyjíždějících	vyjíždějící z Prahy do:	počet vyjíždějících
Celkem	24 291	x	x	x	x	x	x
Do jiného místa v ČR	19 615	x	x	x	x	x	x
z toho do kraje:							
Středočeský	15 847	Praha-východ	6 757	Praha-západ	4 742	Kladno	876
Jihočeský	422	České Budějovice	138	Tábor	86	Písek	51
Plzeňský	425	Plzeň-město	269	Rokycany	34	Tachov	25
Karlovarský	132	Karlovy Vary	81	Cheb	36	Sokolov	15
Ústecký	705	Litoměřice	216	Ústí nad Labem	156	Louny	81
Liberecký	367	Liberec	176	Česká Lípa	78	Semily	63
Královéhradecký	384	Hradec Králové	169	Trutnov	106	Jičín	60
Pardubický	253	Pardubice	139	Ústí nad Orlicí	51	Chrudim	38
Vysočina	211	Jihlava	67	Pelhřimov	47	Havl. Brod	41
Jihomoravský	462	Brno-město	332	Brno-venkov	34	Hodonín	32
Olomoucký	132	Olomouc	68	Přerov	22	Prostějov	19
Zlínský	106	Zlín	51	Uher. Hradiště	19	Kroměříž / Vsetín	18
Moravskoslezský	169	Ostrava-město	79	Opava	21	Frydek-Místek	20
Do zahraničí	4 676	x	x	x	x	x	x

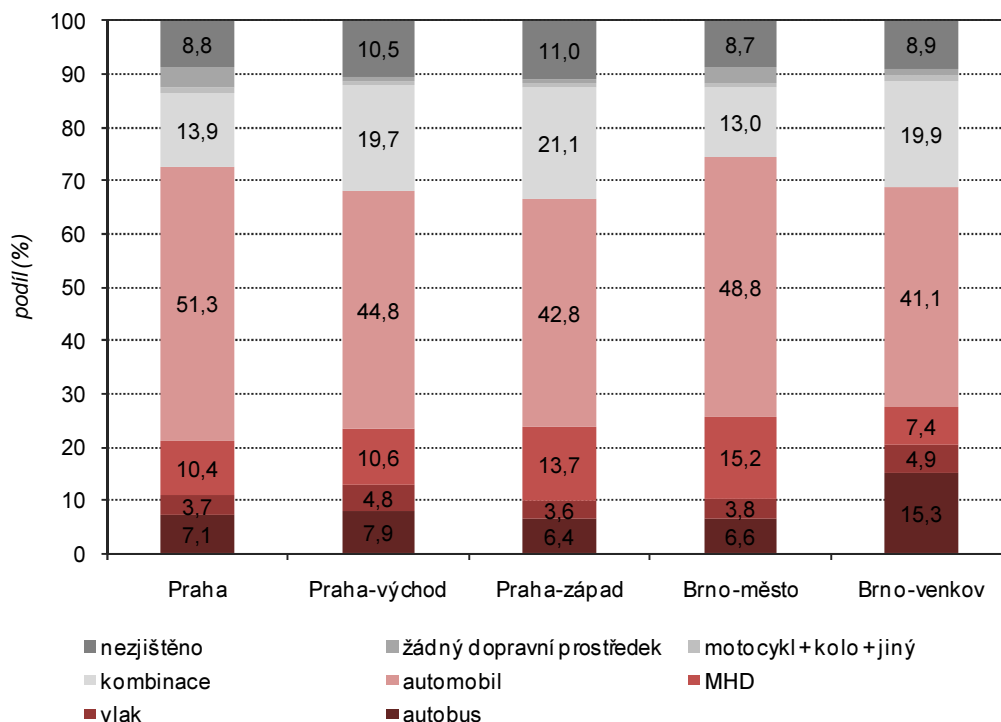
Mimo Prahu vyjíždí za prací celkem 24 291 zaměstnaných, z toho 4 676 osob vyjíždí do zahraničí. Nejčastějším cílem vyjíždky do ostatních krajů ČR je sousední Středočeský kraj, kam cestuje za prací 80,8 % zaměstnaných pražanů. Pražané vyjíždějící do Středočeského kraje nejčastěji pracují v příměstských okresech Praha-východ a Praha-západ.

I pražští žáci, studenti a učni dojíždějí do škol především v rámci Prahy. Z 88 489 studujících, kteří uvedli, že vyjíždí za studiem, jich 93,6 % dojíždí na jiné místo v hlavním městě.

V Praze je, vzhledem k jejímu významu, rozsáhlá síť vzdělávacích zařízení. U nižších stupňů vzdělávání hraje svou roli vzdálenost od místa bydliště a studenti (či jejich rodiče) tak preferují především školy na území hlavního města Prahy. V případě vysokých škol již není návaznost na místo bydliště studenta tak významná (vysoké školy se specializovanými obory studia jsou rozmístěny po celé České republice). V Praze bylo sečteno 165 617 žáků, studentů a učňů. Celkem 88 489 žáků, studentů a učňů uvedlo, že vyjíždí za studiem či školou z místa svého bydliště, z toho 82 806 (93,6 %) vyjíždí v rámci Prahy. Za hranice hlavního města vyjíždí celkem 5 683 studentů a učňů (6,4 %), z nichž je většina starších 15-ti let (84,6 %). Z celkového počtu žáků, studentů a učňů jich 58 032 (35,0 %) otázku na místo školy nevyplnilo (pracující studenti a učni vyplňovali svou vyjíždku podle místa školy, nikoliv pracoviště).

Mezi další otázky týkající se dojíždky do zaměstnání nebo školy, které byly zjišťovány, patří otázka na dopravní prostředek používaný k dopravě na místo pracoviště, dobu trvání dojíždky a frekvenci dojíždky na místo pracoviště. Údaje o dopravním prostředku a době trvání dojíždky se uváděly podle každodenní cesty do zaměstnání či školy. Frekvenci dojíždky do místa pracoviště nebo školy vyplňovaly pouze osoby, které při své cestě opouštěly obec obvyklého pobytu. Údaj, jaký dopravní prostředek lidé ke svým cestám použili, hodnotíme za zaměstnané i studenty, žáky a učně celkem.

Graf 5.2 Vyjíždějící do zaměstnání a škol podle použitého dopravního prostředku

Rozvoj sítě příměstských linek hromadné dopravy reagoval na dojížděku mezi Prahou a jejím okolím a zpětně ovlivňuje počty dojíždějících využívající tento způsob dopravy. 51,3 % vyjíždějících za prací z Prahy využívá osobní automobil.

Vyjíždějící z velkých měst většinou používají ke svým cestám do zaměstnání a škol automobil (jako řidiči nebo spolucestující). Osoby z okresů v okolí Prahy a Brna více využívají hromadnou dopravu, ať už samostatně nebo v kombinaci s jiným dopravním prostředkem. Svou roli v tom jistě sehrává existence příměstských autobusových a vlakových linek provozovaných v okolí velkých měst.

Vzhledem k tomu, že vyjížděka do zaměstnání i do škol z hlavního města do jiných částí České republiky je pro pražský trh práce méně významná, není zde podrobněji rozebírána.

5.2. Dojížděka do zaměstnání a do škol

Z hlediska postavení hlavního města, jako významného zdroje pracovních míst, představuje dojížděka do Prahy důležitou složku krátkodobého migračního pohybu.

Z celkového počtu zaměstnaných (582 574 osob) jich dojíždí v rámci Prahy 250 277 osob (43 %) a tito lidé tedy využívají volná pracovní místa v Praze. Trh práce v hlavním městě je poměrně velký a nabízí pracovní příležitosti širokému okruhu osob. V Praze tedy nejsou zaměstnání pouze osoby zde bydlící, ale i osoby, které bydlí v ostatních krajích. V této části dále hodnotíme dojížděku do Prahy z ostatních částí republiky. Opět je třeba připomenout, že místo pracoviště nevedla poměrně velká část zaměstnaných osob. V České republice nevedlo své místo pracoviště 34 % zaměstnaných (z celkového počtu 4 501 462 zaměstnaných (bez pracujících studentů a učňů)). Podobně jako v Praze se vyskytly případy, kdy lidé uvedli pouze neúplnou identifikaci adresy místa pracoviště.

Tab 5.2.1 Dojíždějící do zaměstnání do Prahy

	Počet dojíždějících do Prahy	Okresy s nejvyšším počtem dojíždějících do Prahy					
		dojíždějící do Prahy z:	počet dojíždějících	dojíždějící do Prahy z:	počet dojíždějících	dojíždějící do Prahy z:	počet dojíždějících
Celkem	142 617	x	x	x	x	x	x
Z jiného místa v ČR z toho z jiného kraje:	142 617	x	x	x	x	x	x
Středočeský	100 045	Praha-východ	23 786	Praha-západ	23 211	Kladno	12 952
Jihočeský	4 917	České Budějovice	899	Tábor	1 378	Písek	814
Plzeňský	3 780	Plzeň-město	1 455	Rokycany	613	Klatovy	589
Karlovarský	1 343	Karlovy Vary	528	Cheb	489	Sokolov	326
Ústecký	9 008	Litoměřice	2 677	Louny	1 694	Ústí n. Labem	997
Liberecký	2 959	Liberec	1 066	Česká Lípa	812	Jablonec n. Nisou	583
Královéhradecký	3 209	Hradec Králové	1 201	Trutnov	622	Náchod	558
Pardubický	3 145	Pardubice	1 378	Ústí n. Orlicí	706	Chrudim	607
Vysočina	3 267	Havl. Brod	930	Pelhřimov	744	Žďár n. Sázavou	545
Jihomoravský	3 330	Brno-město	1 089	Hodonín	603	Brno-venkov	458
Olomoucký	2 338	Olomouc	783	Šumperk	565	Přerov	409
Zlínský	2 111	Zlín	660	Uher. Hradiště	633	Vsetín	434
Moravskoslezský	3 165	Ostrava-město	743	Karviná	712	Frydek-Místek	539
Ze zahraničí	-	x	x	x	x	x	x

Z ostatních míst ČR dojíždí do Prahy přes 142,6 tisíc zaměstnaných osob, z Prahy vyjíždí celkem 24,3 tisíc osob. Praha tak krátkodobou migrací za prací získává přes 118 tisíc pracovníků.

Do Prahy dojíždí za zaměstnáním 142 617 zaměstnaných z ostatních krajů ČR. Nejvíce osob dojíždí do Prahy ze sousedního Středočeského kraje (70,1 % všech dojíždějících do Prahy). Osoby dojíždějící do Prahy ze sousedních okresů Praha-východ, Praha-západ a Kladno tvoří 59,9 % všech dojíždějících ze Středočeského kraje. Celkem 6,3 % dojíždějících do hlavního města je z Ústeckého kraje. Ostatní kraje se na celkovém počtu dojíždějících do Prahy podílí od 3,4 % (Jihočeský) do 0,9 % (Karlovarský). Velká provázanost Středočeského kraje na pražský trh práce je patrná i z výsledků o dojížděce podle Výběrového šetření pracovních sil, které provádí ČSÚ. Toto šetření zjišťuje údaje o zaměstnanosti i nezaměstnanosti osob a jeho součástí je i informace o místě obvyklého pobytu a místě pracoviště, z kterého je pak odvozen odhad počtu dojíždějících. Podle výsledků tohoto šetření Praha získává dojížděkou 127,1 tisíc osob.

Část obyvatel Prahy přesunula své bydliště do jejího zázemí, zaměstnání ale stále vykonává v Praze. Do Prahy tak nejvíce osob dojíždí ze Středočeského kraje (70,1 % dojíždějících do Prahy), především z okresů Praha-východ, Praha-západ a Kladno.

Atraktivita pražského trhu práce je jednoznačná - Praha nabízí uplatnění nejen obyvatelům Středočeského kraje, ale i obyvatelům ostatních krajů ČR. Z údajů o stěhování víme, že v posledních letech mezi Prahou a Středočeským krajem probíhala rozsáhlá migrace. Část obyvatel Prahy přesunula své bydliště do zázemí hlavního města, zaměstnání ale stále vykonává v Praze, což se odráží na rozsahu dojížděky. Zároveň pražský trh práce nabízí volná pracovní místa široké škále uchazečů s různou úrovní vzdělání, kvalifikace i praxe, což zvyšuje jeho atraktivitu nejen pro zázemí Prahy, ale i pro další kraje České republiky.

Tab 5.2.2 Dojíždějící do zaměstnání podle frekvence a času stráveného dojížděkou

	Dojíždějící do zaměstnání -absolutní hodnoty			Dojíždějící do zaměstnání - v %		
	Hl. m. Praha	okres Brno-město	Česká republika	Hl. m. Praha	okres Brno-město	Česká republika
Dojíždějící do zaměstnání v tom podle frekvence denně	142 617	55 778	1 099 928	100,0	100,0	100,0
z toho dle času stráveného dojížděkou (v min.)	105 756	45 437	943 334	74,2	81,5	85,8
do 14	4 025	2 331	201 982	2,8	4,2	18,4
15-29	17 180	11 925	377 008	12,0	21,4	34,3
30-59	53 507	22 730	289 456	37,5	40,8	26,3
60 a více	30 518	8 272	71 332	21,4	14,8	6,5
týdně	14 232	4 002	45 559	10,0	7,2	4,1
1 - 2x měsíčně	3 085	799	8 667	2,2	1,4	0,8
jinak	17 132	4 722	86 707	12,0	8,5	7,9
nezjištěno	2 412	818	15 661	1,7	1,5	1,4

Z údajů o dojížděce osob bylo zjištěno, že téměř tři čtvrtiny dojíždějících do Prahy cestovaly denně. Nejčastěji jim cesta do zaměstnání trvala 30-59 minut.

Většina dojíždějících se přepravovala na místo svého pracoviště denně (74,2 %). V Praze oproti okresu Brno-město, který reprezentuje podobný městský typ osídlení jako Praha, byl podíl denní dojížděky mírně nižší. Z denně dojíždějících nejvyššímu podílu osob (37,5 %) trvá cesta z domova na pracoviště 30-59 minut, což odpovídá zhruba dojížděce z okresů v okolí Prahy. Celkem 21,4 % osob dojíždějících denně uvedlo délku dojížděky 60 a více minut. Podobnou strukturu denně dojíždějících podle času stráveného dopravou na pracoviště má i okres Brno-město, i když zde je druhý nejčastější čas strávený na cestě do pracoviště 15-29 minut. Zvýšený podíl osob dojíždějících do Prahy delší časový úsek je dán mimo jiné prostorovým rozsahem Pražské integrované dopravy (PID). Do Pražské integrované dopravy jsou zapojeny i od Prahy poměrně vzdálené obce Středočeského kraje. Pro představu, linky pražské integrované dopravy dosahují například do Kutné Hory, Uhlířských Janovic, Mníšku pod Brdy, Unhoště, Mělníka či Poděbrad.

Tab 5.2.3 Vyjíždějící a dojíždějící do škol a saldo dojížděky studujících podle krajů

	Dojíždějící žáci, studenti a učni	Vyjíždějící žáci, studenti a učni	Saldo dojížděky studujících na 1000 studujících ¹⁾
Praha	56 743	5 683	474,6
Středočeský	36 958	70 186	-280,8
Jihočeský	28 742	32 177	-55,0
Plzeňský	24 156	23 760	7,7
Karlovarský	7 607	10 838	-141,0
Ústecký	23 460	27 671	-63,7
Liberecký	13 272	16 821	-92,4
Královéhradecký	22 467	25 109	-52,7
Pardubický	22 042	26 400	-87,2
Vysočina	20 531	30 933	-183,1
Jihomoravský	68 435	48 999	166,6
Olomoucký	30 465	31 811	-20,8
Zlínský	25 588	32 708	-111,0
Moravskoslezský	41 217	46 638	-46,7

¹⁾ žáci, studenti a učni se zjištěným místem školy

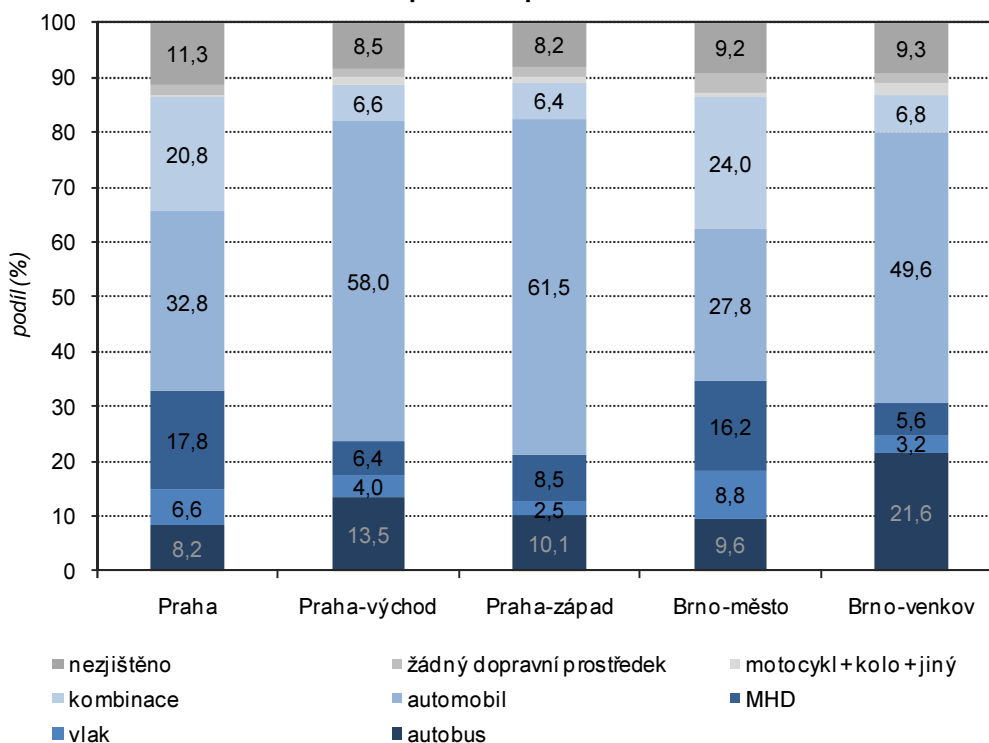
V předchozí části hodnocení vyjížděky do škol byl konstatován fakt, že žáci, studenti a učni bydlící v Praze využívají především školské kapacity v tomto městě. Vzhledem k významu Prahy a zdejší koncentraci vysokých škol, jsou tyto školy využívány také osobami, které v Praze nebydlí. V případě středního stupně vzdělávání jsou to zejména studenti z okolí Prahy, v případě vzdělávání vysokoškolského jsou zdrojovými oblastmi pražských škol také ostatní kraje České republiky.

Do Prahy dojíždí do škol přes 56,7 tisíc studujících. Praha tak získá 474,6 dojíždějících studentů na 1 000 studentů v Praze bydlících.

Do Prahy dojíždí za studiem více osob, než jich z Prahy za tímto účelem vyjíždí. Z celkového počtu 165 617 studujících bydlících v Praze jich mimo Prahu vyjíždí 5 683, naopak do Prahy dojíždí za studiem 56 743 studujících. Praha má tak nejvyšší saldo dojížděky do škol mezi kraji. V Praze připadá na 1 000 studujících osob bydlících v Praze 474,6 dojíždějících studentů. Na území druhého největšího města Brna, v okrese Brno-město připadá na 1 000 studujících zde bydlících 1 143,4 dojíždějících. Pro ilustraci situace v zázemí Prahy lze ještě uvést, že Středočeský kraj má nevyšší záporné saldo dojíždějících do škol mezi kraji. Nejvyšší saldo vyjížděky do škol je z okresů Praha-východ (- 471,5 vyjíždějících z okresu za vzděláním na 1000 studujících v tomto okrese) a Praha-západ (- 609,4). Pro porovnání příměstského území ještě dodáváme, že okres Brno-venkov dosahuje taktéž záporného salda dojíždějících studentů a to zhruba na úrovni okresu Praha-východ (- 450,5).

V případě dojížděky do Prahy je důležité také sledovat používaný dopravní prostředek při cestách do zaměstnání a do škol. Na základě rozboru takových dat je pak možné upravit koncepci hromadné dopravy.

Graf 5.3 Dojíždějící do zaměstnání a škol podle použitého dopravního prostředku

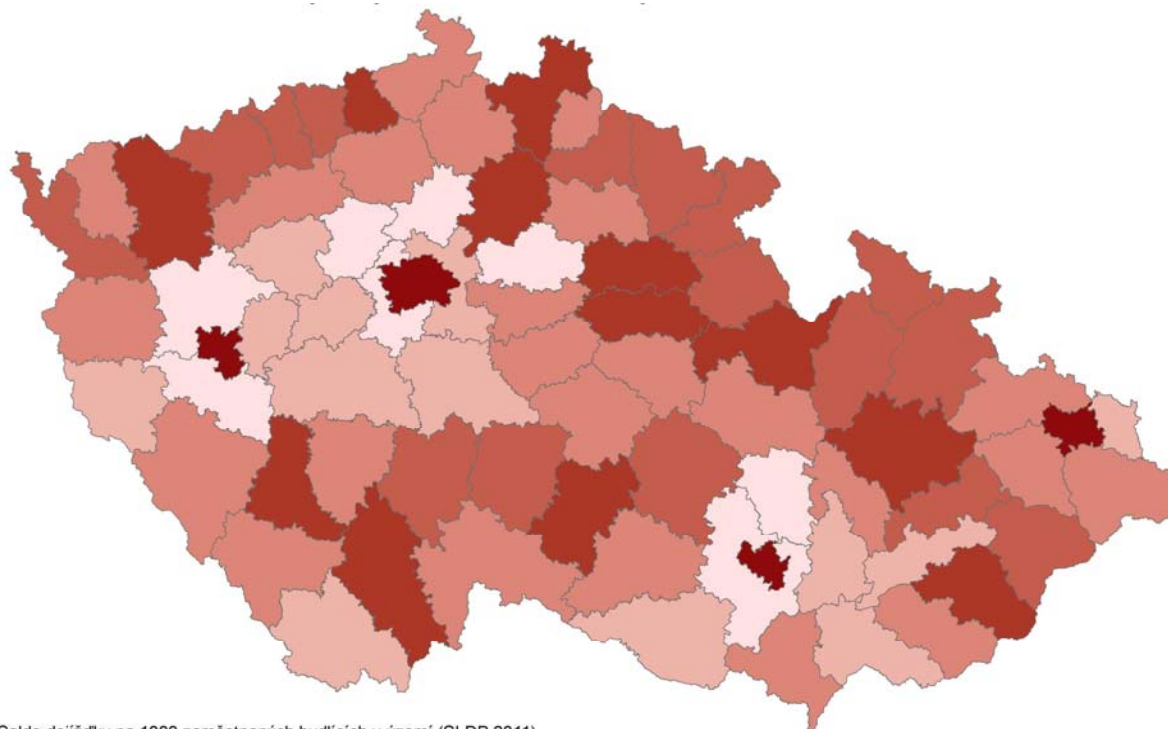
Při dopravě do Prahy je použití automobilu při dojíždění do zaměstnání (cca 33 %), téměř stejně jako použití všech prostředků hromadné dopravy (vlak, MHD, autobus). Dojíždějící do příměstských okresů naopak výrazně preferují automobilovou dopravu.

Struktura používaných dopravních prostředků se v případě dojížděky poměrně významně liší od dopravních prostředků, které používají vyjíždějící osoby. Ti, co dojíždí do velkých měst (Praha, Brno) používají sice nejvíce automobil, ale velmi významné je zastoupení kombinované dopravy a také městské hromadné dopravy. Naopak u dojíždějících do příměstských okresů je z valné většiny používán automobil, zřejmě vzhledem k absenci jiné možnosti dopravy. Ve větší míře jsou pro přepravu do těchto příměstských okresů používány také autobusové linky. V případě dojížděky do Prahy je pak souhrn prostředků hromadné dopravy (vlak, MHD, autobus) využíván stejně často jako automobil (32,7 % vyjíždějících, kteří uvedli místo vyjížděky používá vlak, MHD nebo autobus). Při dojížděce do Brna je pak využití hromadných dopravních prostředků o něco častější (34,5 % vyjíždějících) než využití automobilu (27,8 %).

Na 1 000 zaměstnaných připadá v Praze 203 zaměstnaných osob získaných dojížděkou. Ostatní kraje mají saldo dojížděky záporné (nejvyšší je ve Středočeském kraji - 132 osob)

Z údajů o počtu zaměstnaných osob, dojíždějících a vyjíždějících je možné odhadnout počet obsazených pracovních míst v jednotlivých územních celcích. Je vhodnější porovnávat mezi sebou velká města, která jsou svým postavením (funkcemi, které zajišťují vůči okolí) srovnatelná. Počet obsazených pracovních míst je jednoznačně nejvyšší v Praze (700 900), Středočeském kraji (501 874) a Jihomoravském kraji (500 477). Jediná Praha má (hodnoceno na úrovni krajů) kladné saldo dojížděky. Počet dojíždějících do Prahy je o 118 326 osob vyšší než počet osob vyjíždějících z hlavního města. Na 1000 zaměstnaných tak připadá 203 osob získaných dojížděkou. Při hodnocení jednotlivých měst pak je saldo dojížděky kromě Prahy kladné i v případě Brna a Ostravy, i když absolutní hodnota je výrazně menší (do Brna dojíždí o 44 311 osob více a do Ostravy dojíždí o 27 324 osob víc, než z nich vyjíždí). Relativní hodnoty salda dojížděky zobrazuje následující kartogram.

Kartogram 5.1 Saldo dojížděky na 1 000 zaměstnaných v Praze a okresech ČR

Saldo dojížděky na 1000 zaměstnaných bydlících v území (SLDB 2011)

minimum:
okres Praha-západ (-258,3)
okres Plzeň-sever (-245,5)

maximum:
okres Brno-město (259,4)
hl.m. Praha (203,1)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011